

Folkekirken, saa vil det jo bero for saa vidt paa den højtærede Minister. Jeg udtalte i Fjor under Behandlingen af Loven om Menighedsraad her, at jeg havde saa megen Tillid til den højtærede Minister, at jeg fuldt ud turde overlade det til ham at vælge de Folk, som skulde sidde i den Kommission eller det Udvalg, som skulde tage hele Folkekirkenes Stilling og Spørgsmaalet om dens Forfatning op til Overvejelse, og det glæder mig, at den samme Tillid er vist den højtærede Minister fra det andet Tings Side, saa at det virkelig staar i hans Haand at vælge disse Mænd. Jeg er overbevist om, at det ikke vil være vanskeligt for ham at træffe et Valg, som vel ikke bliver fuldkomment, men dog kan tilfredsstille over for de forskellige Sider, fordi jo ingen af os tvivler om, at den højtærede Minister har Interesse for Folkekirkenes videre Udvikling og for at faa arbejdet hen til, at der kan komme gunstige Forhold til Stede.

Naar der blev sagt fra den højtærede Minister og fra det ærede Medlem, som talte her for Flertallet, at det foreliggende Forslag, ved at blive ændret i den af Ministeren angivne Retning vilde skabe en Udgang fra den Strid, der var mellem de to Ting, er jeg ikke saa helt enig i dette. Vi maa nemlig huske paa, at det, der er udtalt fra det andet Ting, er netop et Spørgsmaal om, hvorvidt de foreliggende kirkelige Love og særlig Forslaget om Menighedsraad kunne danne et Grundlag for den kirkelige Forfatning, som den højtærede Minister har udtalt, vi skulle have. Der er netop af det andet Ting udtalt Tvivl om, hvorvidt dette Forslag er det heldigste Grundlag at bygge en Kirkeforfatning op paa. Naar den højtærede Ministers Mening skal føres igennem her ved, at vi først skulle have Menighedsraad, hvorefter man igen danner den Kommission eller Synode, hvad det nu skal være, som skal tage Spørgsmaalet om Ordningen af Folkekirkenes Organisation op, er denne Organisation noget foregribet derved, at vi da allerede have faaet det til Grund liggende for Kirkens Forfatning, som Ministeren har sagt, at Menighedsraadene skulle være. Jeg mener derfor, at det vilde have været rigtigst, om Ministeren var gaaet ind paa den Tanke, der fremkom fra Kirkens Side eller fra det store Antal af Kirkens Præster i alt Fald og fra samtlige Biskopper og havde nedsat dette Udvalg, saa vilde vi maaske allerede have haft et Grundlag at arbejde videre paa, der muligvis kunde have bragt en heldig

Løsning af det store og vanskelige Spørgsmaal.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa denne Sag — Forslagets Skæbne er jo for saa vidt afgjort — men jeg har ikke villet undlade at komme med disse Bemærkninger og udtale, hvad jeg anser for det rette i Arbejdet paa denne Sag, at dette store Spørgsmaal om en Ordning af Kirkens Forfatning bør faa en saa grundlig Forberedelse, før det kommer til Afgørelse her i Rigsdagen, som muligt, og det mener jeg kun kan naas i en Kommission, hvor der kunde blive taget flere forskellige Spørgsmaal op. Ikke alene det Spørgsmaal, der omhandles i de foreliggende Forslag, men ogsaa Spørgsmaalet, hvorledes Kirkens fremtidige Stilling skal være over for Staten, burde tages op, thi jeg tror, at den Tid maa komme og er maaske ikke saa meget fjern, da Kirken og Staten ville komme til at staa paa hver sit Standpunkt, paa hver sin Side uafhængig for saa vidt af hinanden. En saadan Kommission burde tage det Spørgsmaal op, hvorledes Forholdet vilde være at ordne, naar det Tidspunkt kom, da Kirken stod som en selvstændig Institution, uafhængig af den borgerlige Stat. Jeg mente, at der vilde komme saa mange, baade aandelige og økonomiske Spørgsmaal op, der maatte tages under Overvejelse, at jeg fandt, at det vilde være rigtigst, at de blev gjort til Genstand for Overvejelse straks, før vi behandlede Grundlaget til den kirkelige Forfatning, det Grundlag, som de foreslaede Menighedsraad efter den højtærede Ministers og efter andre Medlemmers Udtalelser her i denne Sal skulle være, saa meget mere som jeg ikke er sikker paa, at man netop vil komme til det Resultat, at det vil være den heldigste Udgang, at bygge den danske Kirkes Forfatning netop derpaa.

Der kan maaske være andre Udveje og andre Grunde, der kunne drages frem, og som kunne være medbestemmende med Hensyn til, hvorledes Lovgivningen skal stille sig over for hele dette Spørgsmaal, men jeg skal, som jeg før sagde, ikke komme vidtløftigt ind paa denne Sag, hvis Skæbne vel allerede er afgjort, men afvente, hvad den højtærede Minister vil fremkomme med i de Ændringsforslag, som han har bebudet at ville stille ved Lovforslagets 2den Behandling.

Hammerich: Jeg blev ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgerbjerg) lidt forundret, da jeg hørte den højtærede Kultusminister, men